CENA 25 groszy wraz z dodatkiem, a bez dodatku 10 groszy

Należytość pocztowa opłacona ryczałtem

PRENUMERATA WYNOSI:
w Kaliszu miesięcznie . . 2 zł. 50 gr.
Z odnoszeniem do domu . 3 zł. —
Na prowincji z przesyłką
pocztową . . . . 3 zł. 50 gr.
Zagranicą . . . . 6 zł. —
Cena pojedyńczego egzemplarza 10 gr.

GAZETA KALISKA

Pismo codzienne, polityczne, społeczne i ekonomiczne.

CENA OGŁOSZEŃ:
Za 1 wiersz milim. lub jego miejsce na stronie 1, 2 i 3 gr. 10.
Nekrologi gr. 10, zwyczajne gr. 5.
ADRES REDAKCJI i ADMINISTRACJI,
Kalisz, Al. Józefiny 1. Tel. № 91.
Otwarta od 9 do 7 wieczorem.

Nr. 72 (8300) Niedziela, dnia 28 marca 1926 r. Rok XXXIV.

Wielki Tydzień w tradycji kościelnej.

Tydzień od Niedzieli Palmowej do Wielkanocy nazywa się Wielkim, ponieważ w nim obchodzona jest pamiątka najważniejszych tajemnic Kościoła, mianowicie odkupienia ludzkości przez mękę i śmierć Zbawiciela oraz ustanowienia Najświętszego Sakramentu. Stąd w Wielkim Tygodniu posty są najściślejsze, a nabożeństwa specjalnemi ceremonjami uświetnione.

WIELKA ŚRODA.

W Wielką Środę nad wieczorem odprawia się przeważnie po kościołach jutrznię, w czasie której zapalone są z początku wszystkie świece na ołtarzu, również pali się piętnaście świec małych na trójkącie wystawionym przed stopniami ołtarza. Wraz z odśpiewaniem poszczególnych psalmów, gasi się kolejno świece, zostawiając jedynie ostatnią świecę, palącą się na wierzchołku trójkąta. Podczas śpiewu „Benedictus“ gasi się znowu kolejno świece na ołtarzu. Po rozpoczęciu psalmu „Miserere“ ostatnia świeca z trójkąta bywa chowana za ołtarzem i wynoszą ją dopiero, kiedy księża ukończywszy śpiewanie psalmu czynią tradycyjny łoskot książkami o ławki kościelne. Jest to zarazem znakiem ukończenia nabożeństwa.

Officium to dla pogaszenia świec nazywa się „Ciemna Jutrznia“ i ma różnorakie znaczenie. „Ciemna Jutrznia“ odbywa się także w następne dwa dni, to jest w Wielki Czwartek i Wielki Piątek z zachowaniem tych samych obrzędów.

WIELKI CZWARTEK.

W Wielki Czwartek połączona jest radość ze smutkiem. Radość z powodu ustanowienia podczas Wieczerzy Pańskiej Najświętszego Sakramentu, smutek z powodu cierpień Chrystusa w Ogrójcu i wydania Go przez Judasza w ręce żołdaków rzymskich.

W czasie nabożeństwa po kościołach, gdy ksiądz zaśpiewa „Gloria in excelsis“, biją we wszystkie dzwony, które potem milkną i są nieczynne aż do Wielkiej Soboty, do chwili rezurekcji. W czasie nabożeństwa używa się przez ten czas klekotek drewnianych.

We mszy św. konsekruje ksiądz trzy wielkie hostje z których jedną spożywa, kładzie dwie w kielich i welonem okrywa. Po mszy św. niesie ksiądz w procesji ów kielich z hostjami do osobnej kaplicy, wstawia je tam do tabernakulum i zamknąwszy hostję św. na klucz odmawia po cichu nieszpory. Ta procesja i zamknięcie w cyborjum przedstawia wtrącenie pojmanego Chrystusa na noc do piwnicy w domu Kaifasza.

Po skończonych nieszporach idzie ksiądz od jednego ołtarza do drugiego, obnaża je przy odmawianiu psalmu o męce Pańskiej, kropi i myje pewne części ołtarza na znak potrzeby oczyszczenia się z grzechów, lecz zarazem i dla przypomnienia wiernym, że Chrystus tego dnia umywał niegdyś w pokorze uczniom swoim nogi, zalecając im tę samą pokorę.

W kościołach katedralnych w Wielki Czwartek biskupi w czasie nabożeństwa święcą z wielką asystą i ceremonją oleje święte, które potem bywają przez cały rok używane. Ks. biskup udziela również komunji świętej wszystkim obecnym księżom, ale tylko pod postacią chleba. Tak samo i w klasztorach przyjmują zakonnicy Komunję św. w rąk przełożonego, który celebruje.

WIELKI PIĄTEK.

Wielki Piątek jest dzień, w którym Pan Jezus był srodze biczowany, cierniem ukoronowany i na śmierć osądzony. Godzina 3 popołudniu jest chwilą zgonu Zbawiciela.

W Wielki Piątek rano ksiądz przybrany w czarny ornat idzie przed ołtarz, pada krzyżem a po niejakiej chwili, podniósłszy się, wstępuje po stopniach i czyta proroctwa Mojżesza i Izajasza o męce Pańskiej. Potem bierze ksiądz krzyż procesjonalny, okryty krepą, obraca się do ludu, odsłania górną część krzyża i śpiewa: „Ecce lignum crucis etc.“ „Oto drzewo krzyża świętego, na którem zbawienie świata wisiało“. Potem zdejmuje całkiem krepę, idzie od ołtarza, kładzie krzyż na specjalnie przysposobionym kobiercu, przyklęka po trzy razy, całuje nogi Pana Jezusa, którą to ceremonję powtarzają następnie wierni.

Po tej adoracji krzyża idzie ksiądz w asystencji do kaplicy, bierze hostję św. w Wielki Czwartek tam w kielichu przyniesione i wraca w procesji przed ołtarz. Przed ołtarzem rozpoczyna się liturgja, w części podobna do mszy św., w czasie której kapłan jedną ręką tylko podnosi hostję św. na znak, że tylko pod jedną postacią jest Zbawiciel na ołtarzu obecny.

Drugą hostję pozostałą także dnia poprzedniego konsekrowaną, osadza ksiądz w monstrancję, którą okrywa białym welonem i niesie tę monstrancję do jakiejś bocznej kaplicy, gdzie zwykle znajduje się specjalnie urządzony, częstokroć artystycznie udekorowany i rzęsiście oświetlony grób Chrystusa. Groby te zwłaszcza w wielkich miastach odwiedzają zwykle liczne rzesze wiernych i modlą się przy nich.

WIELKA SOBOTA.

W Wielką Sobotę rano święcony bywa po kościołach ogień, wzniecony przez krzesanie stali o kamień. Jak z kamienia wytryskuje ogień, tak również z kamiennego grobu Chrystusa wytryskuje światło, ożywiające świat cały. Obok ognia święcone są również kulki z wosku i kadzidła robione, które potem umieszcza się w pięciu miejscach na paschale (olbrzymiej świecy, stojącej od Wielkiejnocy z boku ołtarza), poprzednio przez kapłana poświęconym.

Przy tem święci też ksiądz i wodę, którą wierni biorą z sobą do domów.

Po litanji do Wszystkich Świętych, następuje uroczysta msza święta w kolorze białym, w czasie której słychać śpiew „Gloria in excelsis“ przy biciu dzwonów na wieży i w kościele. Po lekcji śpiewa ksiądz „Alleluja“ na znak radości z nadeszłej chwili Zmartwychwstania Pańskiego.

W czasie krótkich nieszporów zaraz po mszy świętej, ksiądz śpiewa: „Ite missa est; Alleluja“; — a chór kościelny odpowiada: „Deo gratias, Alleluja, Alleluja“.

Rząd Brianda jednak zwyciężył.

PARYŻ, 27. Izba przyjęła wczoraj po dłuższej dyskusji budżet na rok 1926 415 głosami przeciw 126. Komuniści i socjaliści głosowali przeciw budżetowi. Budżet wykazuje deficyt 4 miljardów 37 miljonów franków. Minister skarbu oświadczył, że lepiej będzie jeżeli izba przedewszystkiem przyjmie budżet deficytowy a następnie rozważać będzie sprawę sanacji i pokrycia niedoboru.

PARYŻ, 27. Socjaliści postanowili po dłuższych debatach głosować także przeciwko planom sanacyjnym rządu Brianda, a zwłaszcza przeciw podniesieniu podatku obrotowego.

Straszliwy cios dla Sowietów.

LONDYN, 27. Nadchodzą tutaj nowe szczegóły o zamachu stanu w Kantonie. Rewolucja, która doprowadziła do obalenia bolszewickich rządów w Kantonie wywołana została przez zaciętego przeciwnika sowieckiej ideologji, pracującego w szeregach armji kantońskiej generała Chianga, zwolennika Wu—Pej—Fu. Podczas walk ulicznych zostali zabici liczni zwolennicy Sowietów, oraz wielu agentów bolszewickich. Chiang aresztował cały wydział wykonawczy Kantonu, w skład którego wchodzili nietylko chińczycy, lecz również obywatele sowieccy. Aresztowania ominęły

tylko robotników portowych, będących członkami organizacji komunistycznej.

Generał Feng razem z rodziną, z Dalekiego Wschodu skrył się do Urgi, choć nie jest jednak pewnem, czy tam nadal jeszcze się znajduje. W każdy razie wpływy sowieckie na Dalekim Wschodzie podniosły poprostu straszliwy cios.

Czy Szwajcarzy z Ligi mają płacić podatki?

GENEWA. 27. Szwajcarska rada związkowa zajmowała się w dniu wczorajszym na specjalnym posiedzeniu konfliktem, jaki wynikł między rządem Szwajcarji a sekretarzem generalnym Ligi Narodów. Chodzi o płacenie podatków przez tych funkcjonarjuszy Ligi, którzy są obywatelami szwajcarskiemi. Rada Związkowa żąda płacenia podatków, sekretarjat generalny stoi zaś na stanowisku że urzędnicy ci, jako eksterytorjalni nie powinni podlegać tego rodzaju ciężarom.

Komuniści i prawica w sejmie pruskim idą ręka w rękę.

BERLIN. 27. Na wczorajszem posiedzeniu Sejmu pruskiego wniosek partji rządowych w sprawach podatkowych odrzucony został 3 głosami (198 przeciwko 195), co wywołało wielką burzę na sali. Po wznowieniu posiedzenia komunista Firk postawił wniosek, aby wskutek tego głosowania rząd podał się do dymisji. Wniosek ten został przyjęty burzą oklasków na ławach komunistów i prawicy.

Niedoszły zamach na niemieckich ministrów.

BERLIN. 27. W Morawskiej Ostrawie aresztowano członków partji niemiecko - monarchistycznej „Consul", podejrzanych o planowanie zamachu na pruskiego ministra spraw wewnętrznych. Policja berlińska wyjaśnia, że w Wrocławiu i Berlinie żadnych poszlak nie wykryto. Pomimo to władze niemieckie zażądały od rządu czeskosłowackiego wydania aresztowanych.

Zgon Fehrenbacha.

HAMBURG, 27. Wczoraj zmarł b. kanclerz niemiecki i przywódca partji centrowej Fehrenbach.

Wypadek samochodowy.

KOLONJA. 27. Wczoraj na przedmieściu wpadł samochód na dom i rozbił się zupełnie. Z pod rozbitego samochodu wydobyto ciężko rannych pasażerów, z których jeden zakończył życie na miejscu.

Katastrofa kolejowa.

MAGDEBURG, 27. Wczoraj na tutejszym dworcu miała miejsce wielka katastrofa kolejowa. Na pociąg osobowy wpadła lokomotywa która rozbiła doszczętnie 4 wagony osobowe. 33 osoby zostały ranne, z tych 6 ciężko. Poszkodowanymi są robotnicy, którzy jechali do Magdeburga do pracy.

Samobójstwo wielkiego przemysłowca węgierskiego

BUDAPESZT. 27. Wczoraj w pociągu otruł się generalny dyrektor Towarzystwa Żeglugi na Dunaju Ludwik Stejner. Przedsiębiorstwo Stejnera zatrudniało kilka tysięcy ludzi. Stejner uważany był za miljardera, w ostatnich dniach jednak przegrał wielkie sumy w karty.

Pod Słuckiem w płomieniach zginęło 90 ludzi.

WILNO 27. W okolicach Słucka wybuchł wielki pożar. Spłonęło 800 zabudowań gospodarczych. W czasie pożaru straciło życie 90 ludzi. Spaliło się również bardzo wiele bydła.

Kara śmierci na kobietę.

FRANKFURT (nad Menem) 27. Sąd tutejszy skazał pielęgniarkę szpitalną za zabójstwo lekarza na karę śmierci.

Sensacyjne aresztowanie w Wilnie.

WILNO, 27. Policja polityczna dokonała w Wilnie sensacyjnego aresztowania. W ciągu ostatnich trzech lat pod ścisłym nadzorem policji pozostawał niejaki Berel Kopański, zamieszkały w Wilnie przy ulicy Jatkowej pod numerem 11. Aresztowany pięciokrotnie, za każdym razem był wypuszczony z więzienia z powodu braku dowodów. Wszelkie niezbite poszlaki wskazywały, że Kopański jest ajentem wywiadu sowieckiego. W dniu 23 b. m. Kopański udał się do Mołodeczna na granicy sowieckiej, gdzie przeszedł granicę i po stronie sowieckiej wsiadł w oczekujące nań auto. W aucie siedziało kilku przedstawicieli mińskiego G. P. U. Samochodem Kopański udał się do Mińska, gdzie przedewszystkiem zgłosił się do tamtejszego urzędu G. P. U., poczem jeszcze tego samego dnia powrócił nad granicę i do Wilna, przywożąc ze sobą tajny bagaż, ważący około puda. W nocy z 24 na 25 b. m. Kopański znajdował się w swem mieszkaniu. W 2 godziny po jego przybyciu zgłosiła się doń policja polityczna i dokonała rewizji. Pod schodami wykryto stosy odezw komunistycznych, świeżo wydanych w Mińsku dla ziem wschodnich na dzień 1 maja. Rewizja osobista u Kopańskiego dała nadspodziewane wyniki. Znaleziono przy nim legitymację z 30 września 1924 r., wydaną przez mińskie G. P. U., jako instruktorowi tego urzędu na ziemie wschodnie. Jednocześnie znaleziono przy Kopańskim instrukcje z mińskiego G. P. U. w sprawie zorganizowania demonstranji w dniu 1 maja r. b.

Aresztowanego Kopańskiego umieszczono w więzieniu na Łukiszkach.

Wyrok w sprawie o nadużycia w Krakowskiej Izbie kontroli Państwa.

KRAKÓW, 27. Przewodniczący trybunału prezes Pelz ogłosił następujący wyrok w procesie o nadużycia w okręgowej Izbie kontroli Państwa. Trybunał uznał obu oskarżonych winnymi zbrodni sprzeniewierzenia z § 181 U. K., a to w szczególności byłego prezesa Izby Łasińskiego winnym zbrodni sprzeniewierzenia kwoty 1354 zł. 7 gr., zaś b. rachmistrza izby Bilińskiego 3456 zł. 58 gr. Za czyny te trybunał wymierzył Łasińskiemu karę 6 miesięcy więzienia. Bilińskiemu zaś 1 rok ciężkiego więzienia, z twardem łożem co miesiąc z zaliczeniem 3 miesięcy aresztu śledczego.

Wiadomości meteorologiczne.

BERLIN, 27. Wczoraj termometr wskazywał o godz 2-ej p.p. + 12°, o 9 ej wieczorem + 7°, najwyższa temperatura była + 14°. Zapowiedź pogody na dziś w dalszym ciągu ciepło, pochmurno, bez opadów, na niedzielę możliwe opady.

Giełda zbożowa.

BERLIN 27,3. Na wczorajszej giełdzie zbożowej płacono za metr w markach złotych: Pszenica 26.50, na maj 27.70, na lipiec 27.30, żyto 16,10, na maj 18.10, na lipiec 18.55, jęczmień browarny 19.30, na paszę 15.30, owies 16.70, na maj 18.—, mąka pszenna 33.50, żytnia 26.—, otręby pszenne 10.60, żytnie 10.—, wyka 26.—, saradela 29.—, łubin niebieski 12.50, żółty 14.50, płatki kartoflane 14.70, kartofle białe .—, czerwone —.—. Tendencja mocna.

Dolar w Warszawie.

WARSZAWA, 26.3. Wczoraj od rana kurs dolara w obrotach międzybankowych wynosił 7.90 zł. Bank Polski kupował wczoraj dolary po kursie 7.90.

Giełda pieniężna.

ZURYCH, 26.3. Paryż 18.10, Londyn 25.24.½, Nowy Jork 5.19.2, Berlin 1.23.6.

Na marginesie sprawozdania Królewskiej Komisji Węglowej w Anglji.

Po kilkumiesięcznej pracy Komisja Węglowa ogłosiła w dniu 10 bm. sprawozdanie zawierające wiele ciekawego materjału.

cechą ogólną sprawozdania jest chęć wypośrodkowania pewnej linji między dążeniami przemysłowców do przedłużenia czasu pracy, robotników — do nacjonalizacji kopalń.

Przedewszystkiem Komisja stwierdziła, iż przyczyną kryzysu są w pierwszym rzędzie przestarzałe urządzenia techniczne i nadmierne rozczłonkowanie i rozdrobnienie przedsiębiorstw. Przedłużenie czasu pracy z jednoczesnem zmniejszeniem zarobków, (czego żądali przedsiębiorcy) zdaniem Komisji nie da pozytywnych rezultatów.

Ileż nasuwa się tu refleksji w związku z sytuacją polskiego przemysłu.

W dziedzinie płac Komisja podkreśliła konieczność zainteresowania robotników w wytwórczości i statutowego zapewnienia udziału w zyskach.

Posiada to więcej znaczenia teorytycznego stwierdzenia pewnej zasady na miejsce znaczenia praktycznego, gdyż wykonanie zysku w bilansach nie zawsze odpowiada rzeczywistości.

Jednocześnie wysunięto hasło większego zbliżenia robotników i przedsiębiorców. Komisja proponuje bezpośrednie narady między stronami dla wprowadzenia w życie wyłuszczonych w sprawozdaniu zasad. Wypowiadając się w zasadzie przeciw nacjonalizacji kopalń i zalecając utrzymanie formy władania prywatnego, Komisja wysuwa jednocześnie warunki przejęcia przez państwo pewnych przedsiębiorstw.

Co się tyczy kupna, zaleca nabywanie tylko rentownych zakładów, natomiast wysuwa konieczność przejścia na rzecz państwa kopalń, których koszta eksploatacji nie opłacają się ze względu na niską wartość węgla, lub wielkie trudności wydobycia.

Innemi słowy, proponuje komisja zamknięcia tych przedsiębiorstw, nie opartych na zdrowych zasadach.

W dziedzinie ogólnej organizacji przemysłu Komisja jest zdania, iż należy przeprowadzić fuzję małych przedsiębiorstw kopalnianych, oraz ustalić współpracę różnych gałęzi przemysłu w walce z kryzysem.

Ze sprawozdania wynika, iż Komisja gruntownie i wszechstronnie zbadała warunki pracy przemysłu węglowego.

Interwenjujące są wnioski, jakie z tego sprawozdania dadzą się wyprowadzić. Pierwszy z nich — to fakt, iż wina kryzysu leży w znacznej mierze po stronie przemysłowców, którzy własną swą niezaradnością pokryć chcą wyolbrzymianiem skutków skrócenia dnia roboczego (w Anglji 7 i pół godz.), stosunkowo wysokich płac. Różne maleńkie kopalnie, pozbawione racjonalnych podstaw istnienia i operujące przestarzałemi urządzeniami technicznemi, niezdolne do konkurencji z nowoczesnemi przedsiębiorstwami, usiłują przedłużyć swój byt przez sproletaryzowanie robotnika. Jest to zjawisko ogólne, które nietylko w Anglji, i nietylko w górnictwie zaobserwować się daje. Wyraźne stwierdzenie istoty rzeczy przez rządową komisję, którą trudno posądzić o specjalny sentyment dla Trade Unionów (których postulaty nacjonalizacyjne, zresztą niemal całkowicie odrzuciła) powinno otworzyć oczy, które nie orjentują się w położeniu.

Wysuwając postulat powołania przez rząd stałego organu pod przewodnictwem sekretarza stanu do spraw górnictwa, oraz stwierdzając (jakkolwiek dość oględnie) konieczność dopuszczenia do głosu organizacji robotniczych w dziedzinie organizacji życia gospodarczego, Komisja stanęła na jedynem dziś stanowisku: podporządkowania samowoli przedsiębiorców kontroli zainteresowanych czynników społecznych i rządowych.

W.

KRONIKA

— **Kalendarzyk astronomiczny.** W niedzielę, d. 28 marca wschód słońca przypada o godz. 5 m. 22; zachód o godz. 18-ej. Przybyło dnia godz. 4 m. 54. Długość dnia wynosi 12 godzin 38 min.

— **Z Towarzystwa Muzycznego.** W sobotę dn. 27 marca, w sali Towarzystwa Muzycznego odbędzie się Koncert utalentowanej pianistki Marji Wiłkomirskiej.

W programie Sonata h-moll, Chopina, utwory Bacha, Schmumanna Liszta, Szymanowskiego, Debussy i Ravela.

Ceny miejsc: I - V rz. — 2 zł., VI - XII — 1 zł., XIII - XV — 70 gr. i XV - XVII — 50 gr.

Początek punktualnie o godz 6 p. p.

— **XV-ty Poranek Muzyczny** orkiestr 29 p. S. K. pod kierown. kap. Ksionka odbędzie się w niedzielę 28 b. m.

Program wielce urozmaicony który wykonają soliści orkiestry pułkowej. Szczegóły w programach.

W Wielką środę odbędzie się koncert religijny w kościele OO. Franciszkanów z udziałem wszechświatowej sławy wirtuoza na organach i kompozytara Feliksa Nowowiejskiego i innych solistów. Wykonane zostaną wyjątki z oratorjum „Stabat Mater" i wiele innych utw. religijnych.

— **Kaliski starosta przeniesiony do Łodzi.** „Rzeczpospolita" pisze: Dotychczasowy starosta kaliski, p. Stefański, został przeniesiony do służby w urzędzie wojewódzkim w Łodzi. Na jego miejsce p. min. Raczkowski mianował naczelnika wydziału bezpieczeństwa w województwie łódzkiem p. Tułeckiego

Tranzlokacja p. Stefańskiego nie jest karą za nielicujące z jego godnością zachowanie się w czasie znanych ekscesów kaliskich. Dochodzenie w tej sprawie jest nadal prowadzone i dopiero wyniki jego przesądzą o pociągnięciu p. Stefańskiego do odpowiedzialności służbowej.

Z kino-teatrów. Po dłuższej przerwie kino-teatr „Oaza" otworzył swoje podwoje i demonstruje jeden z najlepszych filmów obecnego sezonu wytwórni amerykańskiej „Paramont" p. t. „Cesarzowa" z naszą rodaczką, a niezrównaną artystką Polą Negri w roli tytułowej. Wystawa prawdziwie piękna akcja nader żywa, barwna i urozmaicona, przy bardzo zręcznie przeprowadzonej intrydze.

Reżyserja filmu przez Ernesta Lubicza, może być szkołą świetnej sztuki reżyserskiej i gry aktorskiej; wzorem niesłychanej precyzyjności w wydobywaniu najdrobniejszych szczegółów i szczególików przy unikaniu brutalnych przejaskrawień. Film ten jest wybitnie interesujący.

Kino Miraż wyświetla komedję miłą i pogodną p.t. „Mały Lord" ze „słodką Mary" Mary Pickford w podwójnej roli tytułowej i matki lorda. Film ten cieszy się zasłużonem powodzeniem Jak się dowiadujemy właściciele „Mirażu" i „Oazy" zamierzają zamknąć kina te jedyne miejsca rozrywki w Kaliszu, wobec minimalnej zniżki podatku miejskiego, a ciągłych deficytów.

— **Z Błaszek.** (Kor. wł.) W czwartek dnia 25 b. m. przyjechał do naszego miasta nowomianowany proboszcz ks. Franciszek Buchalski, prałat i szambelan Ojca Świętego. Przy wjeździe do miasta powitała Pasterza parafji Straż Ogniowa w pełnym składzie pod komendą naczelnika Bryńskiego. Mowę powitalną wygłosił prezes Straży Błaszkowskiej p. Kozłowski. Następnie przy dźwiękach orkiestry udano się na plebanję, gdzie Proboszcza powitały instytucje Błaszkowskie „Lutnia", Sokół, Magistrat, w imieniu którego przemawiał burmistrz p. Jackowski, obywatele m. Błaszek, Komenda Policji Państwowej i tłumy parafjan. Tu przemawiali również p. Janczewski, starszy przodownik Roman i wikarjusz ks. Liszewski. W krótkich lecz serdecznych słowach podziękował za powitanie ks. prałat, poczem udał się na plebanję.

J. B.

— **Walka z nierządem.** Na ostatniem posiedzeniu Polskiego Komitetu Walki z Handlem Kobietami i Dziećmi rozpatrywano poprawki, opracowane przez specjalną komisję do zbadania projektu ustawy M-stwa Pracy i opieki Społecznej o zwalczaniu włóczęgostwa i żebractwa. Zdaniem Komitetu należałoby prostytutki i osoby ciągnące zyski z prostytucji innych dołączyć do kategorji osób (żebraków, włóczęgów i t. d.), które zgodnie z określeniem ustawy są lub stać się mogą ciężarem dla społeczeństwa. Wnioski Komitetu, odpowiednio umotywowane przedstawione będą do aprobaty M-stwa Pracy i Opieki Społecznej.

Oprócz tego podniesiono w Komitecie sprawę utworzenia oddzielnego zakładu dla prostytutek. W zakładzie tym, poza leczeniem, byłaby zapewniona opieka moralna i możność wykształcenia się w pracy zawodowej; doświadczenie bowiem przekonało, iż duża liczba tych nieszczęśliwych, które często nędza zmusiła do uprawiania tego haniebnego zawodu, pragnęłaby porzucić swój dotychczasowy proceder, lecz nieumiejętność innego zarobkowania spycha je w dalszym ciągu nieubłaganie w objęcia prostytucji.

Postanowiono również zająć się sprawą projektu ustawy o zwalczaniu chorób wenerycznych, który oczekuje zgórą 5 lat w komisji sejmowej na załatwienie.

— **Nowe obligacje.** Wczoraj wprowadzone zostały po raz pierwszy na giełdę obligacje 10-procentowe Tow. Kredytowego Ziemskiego, przeznaczone na zapłatę skonwertowanych kuponów i wylosowanych listów zastawnych ziemskich. Tow. Kredytowe Ziemskie w porozumieniu i za zgodą ministra skarbu wypuściło obligacji tych na sumę 10,000,000 zł., w odcinkach po 1000 zł. każdy.

Kurs wczorajszy nowowprowadzonych obligacji wynosił 90.

— **Likwidacja bezrobocia tkaczy w Turku.** W ubiegłym tygodniu w Turku odbyła się konferencja pod przewodnictwem inspektora i tkaczy ręcznych z pracodawcami w sprawie zawarcia umowy.

Po dłuższej konferencji doszło do porozumienia, przyczem obecnie tkacze ręczni będą otrzymywać za wyrobione sztuki długości 72 łokcie płócienka 5 i jedną czwartą ćwierci — 7 zł., płócienka 6 ćwierci — 8 zł., fartuchy 7 ćwierci — 10 zł., — fartuchy 8 ćwierci — 11 zł. 50 gr.

Wobec powyższego, zatarg, który tam trwał na tle płac został zlikwidowany — przyczem obecnie Magistrat przerwał wydawanie obiadów, jako też wszelkich innych zasiłków tkaczom. Obiady będą wydawane jedynie pozostałym bezrobotnym niefachowym i innym oraz dzieciom szkolnym.

Zatrudnienie znalazło około 250 tkaczy ręcznych.

— **Uposażenie urzędników.** Wszystkie instytucje państwowe otrzymały okólnik Ministerjum Skarbu, aby uposażenie urzędnikom na kwiecień wypłacone było zaliczkowo w wysokości uposażenia i dodatku mieszkaniowego za marzec.

Wszystkim, którzy wzięli udział w oddaniu ostatniej posługi

ś. † p.

Romanowi Lewickiemu

a w szczególności ks. kanonikowi Kwarciańskiemu, ks. prałatowi Kalinowskiemu, ks. Penkale, Szan. Pani Przełożonej, gronu nauczycielskiemu i uczennicom Gimn. im. Anny Jagiellonki, Ak. Kołu Kaliszan, Chórowi i uczniom Gimn. im. Tad. Kościuszki, serdeczne „Bóg zapłać" składa

Rodzina.

— **Urlopy i urzędowanie w czasie świąt Wielkiejnocy.** W związku ze świętami Wiejkiejnocy, minister spraw wojskowych Rozkazem Dziennym z dnia 20 b. m. zarządził:

Dnia 2 kwietnia r. b. urzędowanie do godziny 13; dnia zaś 3 — do godz. 12; dnie 4 i 5 kwietnia r. b. wolne od zajęć służbowych.

Na okres świąt Wielkiejnocy, zezwolił, stosownie do Rozkazu Dzien. M. S. Wojsk. Nr. 127-25 pkt. 1, na udzielanie szeregowym do 15 dni urlopu od dnia 28 b m. — z wyjątkiem rekrutów. Urlopowani jada na koszt własny — strawnego na czas urlopu nie otrzymują. Pozatem zezwolił na udzielenie oficerom, szeregowym zawodowym i personelowi cywilnemu 6-dniowego urlopu od dn. 1 do 6 kwietnia r. b włącznie Ilość urlopowanych — według uznania właściwych dowódców (szefów).

— **Kradzież kamaszy na Rynku.** Jakubowicz Abram zam. Nowy Rynek 2, zameldował policji o kradzieży jednej pary kamaszy na Rynku. Sprawca kradzieży Janas Jan zam. w Rychnowie został przez policję ujęty, przyczem mu kamasze odebrano.

Z KRAJU.

— **Likwidacja gniazd wywrotowych w ośrodkach przemysłu.** Władze bezpieczeństwa rozwinęły wytężoną działalność w celu zlikwidowania komunistycznych komitetów w różnych ośrodkach Polski. Działalność ta została uwieńczona pomyślnym skutkiem. W ciągu dni ostatnich zlikwidowano cały szereg tajnych organizacji komunistycznych, mających na celu robotę antypaństwową.

W Łodzi aresztowano okręgowy Kom. Kom. Partji Polski (10 osób), W województwie wołyńskiem Komitet Komun. Zach. Ukrainy (6 osób), w Łucku, Dubnie i Kowlu — powiatowe komunistyczne komitety, na Polesiu — zachodni komitet białoruski i wreszcie w Królewskiej Hucie — komitet okręgowy młodzieży komunistycznej, gdzie znaleziono wielką ilość broszur przeznaczonych do agitacji wywrotowej wśród górników na Górnym Śląsku.

Wszystkie dokonane likwidacje dostarczyły wiele materjału obciążającego, tak że sprawy te zostały przekazane władzom prokuratorskim. Dalsze aresztowania trwają.

— **Utonął w rowie.** Z Częstochowy donoszą: Pod Częstochową wieśniacy przechodząc przez las Zakrzewski, spostrzegli w rowie nieżywego mężczyznę, obok którego stał koń. Przerażeni donieśli policji w Kłobucku, która stwierdziła, że znaleziony bez życia jest gospodarz z powiatu częstochowskieao, niejaki Piotr Kulej. Powracał on wozem z jarmarku w stanie nietrzeźwym.

Pijany zasnął na wozie. Koń przez jakiś czas szedł sam, a później zboczył z drogi, gdy lewe koła wpadły do rowu, wóz przewrócił się.

Gospodarz wypadł głową na dół, wprost do rowu wypełnionego do wysokości 12 cm. wodą, a nie mogąc się wydostać, utonął.

ZE ŚWIATA.

— **Urodzenie „djabełka" o jednem oku, z rogami i ogonem.** Z Aten donoszą: Z Pyrgos, w greckiej prowincji Elis, nadchodzi wiadomość o szczęśliwem urodzeniu małego „djabełka". Noworodek ten ma jedno tylko oko w pośrodku czoła, ale to oko posiada za to dwie gałki oczne. Brzuch djabełka jest wydęty, a stopy skierowane do środka.

Dwa dość duże rogi zdobią tego djabełka, a z tyłu zwiesza się 10-centymetrowy ogonek. Mimo to prawosławny duchowny ze wsi Phonaitika, gdzie noworód, przyszedł na świat, przystąpił do ceremonji chrztu: Wielkie wrażenie na ludności wywarła wiadomość, że tenże duchowny na drugi dzień po udzieleniu chrztu — zmarł Wskutek tego ludność wierzy, że urodził się nie człowiek, lecz — szatan. Ponieważ przesądność ma dostęp w Grecji nawet do sfer wykształconych, przeto pojawiły się przepowiednie, iż Grecję czekają wielkie nieszczęścia. Ciekawą jest rzeczą, jakie stanowisko zajmie dyktatator Pangalos wobec małego „djabełka".

— **Przeszkoda, której nie można zwalczyć.** Do biskupa w Serajewie zgłosił się 90 letni wieśniak ze skargą na swojego proboszcza. Skarga była bardzo oryginalna. Bowiem wieśniak żalił się, że miejscowy ksiądz nie chce mu udzielić ślubu. Biskup Serajewa począł badać niedoszłego nowożeńca i okazało się że 90 letni starzec chce poślubić 22 letnią swoją sąsiadkę, do której zapałał gwałtowną miłością. Biskup usłyszawszy, kto ma być ową szczęśliwą małżonką stojącego nad grobem starca również nie udzielił pozwolenia, potwierdzając opinję miejscowego proboszcza.

OFIARY.

Na kurację w Zakopanem dla studenta, na ręce p. Doruchowskiej złożyli:

PP. Henczlowa	3 zł.
„ Zaborowscy	6 „
„ Sowadzcy	10 „
„ Kijewscy	10 „
„ Bronikowscy z Rzegocina	10 „
razem	39 zł.
poprzednio	164 „
Ogółem	203 zł.

Dla uczczenia pamięci zacnego o nieskazitelnym charakterze człowieka b.p. Wolfa Opatowskiego, składa na Dom Sierot dla chłopców 5 zł.

Marja Zukerowa.

RADIO.

Program na niedzielę 28 marca r. b.

BERLIN (505, 576, 1300) 9 Nabożeństwo; 11.30 Koncert; 16.30 i 20.30 Koncerty; 22.30 Tańce.

WROCŁAW (418, 251) 8 Koncert; 11 Nabożeństwo; 17 i 20.10 Koncerty; 20 Tańce.

HAMBURG (392.5) 9.15 Nabożeństwo; 13.45 i 20 Koncerty.

KRÓLEWIEC (463) 9 Nabożeństwo; 10.30, 16.20, 17.30, 20.10 i 21.30 Koncerty.

KÖNIGSWURSTENHAUSEN (1300) 11.30 i 20.30 Program berliński.

LIPSK (452) 8.30 Organy; 9 Nabożeństwo; 12, 16 i 19 Koncerty.

MONACHIUM (485) 11 Dzwony; 12, 16 i 20 Koncerty.

MÜNSTER (410) 17.30 i 20.30 Koncerty.

MEDJOLAN (320) 16.30 i 21 Koncerty.

BARCELONA (462) 19.05, 19.50, 20.30, 21 Koncerty; 24 Opera.

OSLO (382) 10.30 Nabożeństwo; 20 i 21 Koncerty; 23 Muzyka z Grand Hotelu;

KOPENHAGA (347,5) 10 Nabożeństwo; 15.30 Koncerty; 18 Dzwony z ratusza w Kopenhadze; 20 Koncert; 21.30 Muzyka taneczna.

RZYM (425) 14, 17.10, 18 i 20.40 Koncerty.

STOKHOLM (—) 11 Nabożeństwo; 19.15, 20.45 Koncerty.

TULUZA (430) 22.15 Wielki koncert galowy.

BERN (435) 11, 13, 15.20 i 20 Koncerty.

PRAGA (368) 11, 17, 20 Koncerty.

WIEDEŃ (530) 11, 16, 17.50 i 20 Koncerty.

ZURYCH (515) 11, 15, 18 i 20.30 Koncerty.

BUDAPESZT (546) 10 Nabożeństwo; 16 Kabaret; 17.30 Orkiestra cygańska; 20 Koncert; 22 Muzyka taneczna.

BRNO (—) 10 i 19 Koncerty.

HILVERSUM (1050) 10.40 Nabożeństwo; 20.50 Koncert.

LONDYN-DAVENTRY (365 — 160) 16.30 Koncert; 21 Dzwony kościelne i nabożeństwo; 23.15 Koncert.

RADA NADZORCZA
SPÓŁKI AKCYJNEJ
BANK ZIEMI KALISKIEJ w KALISZU

zawiadamia P. P. akcjonarjuszów, że Nadzwyczajne Ogólne Zebranie akcjonarjuszów odbędzie się w dniu 16 kwietnia 1926 roku o godzinie 5-ej po południu w lokalu Banku Ziemi Kaliskiej w Kaliszu, przy ul. Al. Józefiny № 9 z następującym porządkiem dziennym:

1. Zagajenie Zebrania przez Prezesa Rady,
2. Wybór Prezydjum,
3. Zatwierdzenie protokułu ostatniego Ogólnego Zebrania,
4. Sprawozdanie Dyrekcji,
5. Zmiany w uchwałach z Ogólnego Zebrania akcjonarjuszów z dnia 27 marca 1925 roku, stosownie do żądań Ministerstwa Skarbu i
6. Wolne wnioski.

35 Statutu: Każdy posiadacz akcji może być obecny na Walnem Zgromadzeniu, lecz prawo głosu służy takiemu tylko akcjonarjuszowi, który złoży swoje akcje w oznaczonym terminie.

36 Statutu: Każde 5 akcji daje prawo do jednego głosu, lecz nikt zarówno osobiście jak i z pełnomocnictwa osób trzecich nie może mieć więcej jak 1/10 część ogólnej liczby głosów, służących obecnym na Zgromadzeniu akcjonarjuszom. Pragnący uczestniczyć w Walnem Zgromadzeniu akcjonarjuszów winni być zapisani do ksiąg Spółki przynajmniej na 7 dni przed datą Zebrania.

37 Statutu: Nieobecny akcjonarjusz, posiadający prawo głosu, może prawo swoje ustąpić innemu akcjonarjuszowi, lecz jedna osoba może posiadać najwyżej dwa pełnomocnictwa. Za nieletnich, niewłasnowolnych lub nieobecnych, wykonywują prawo głosu ich opiekunowie lub kuratorowie, osoby prawne głosują przez swych uprawnionych przedstawicieli.

384

Komornik przy Sądzie Okręgowym w Kaliszu, Józef Motylewski, zamieszkały w Kaliszu przy ulicy Wrocławskiej Nr. 35, ogłasza, że w dniu 7 kwietnia 1926 roku od godziny 10-ej z rana w Kaliszu przy ulicy Kościuszki, w garażu fir. „Auto-Rapid", odbędzie się sprzedaż przez licytację ruchomości, a mianowicie: mebli, należących do Abrama Rozenfelda, ocenionych na 560 zł., na zaspokojenie pretensji Franciszka Rogackiego.

Kalisz, dnia 16 marca 1926 rok.

399 Komornik Sądowy J. MOTYLEWSKI.

Zginęła karta zwolnienia

wydana przez P. K. U. w Kaliszu, na imię Józefa Godyli, rocznik 1901. 400

Zginęła karta powołania

wydana przez P. K. U. w Kaliszu, na imię Andrzeja Cieślaka, rocznik 1887. 402

Urząd Akcyzowy w Kaliszu

podaje niniejszym do wiadomości, że z dniem 29-go marca r. b. hurtownię tytoniową Aleksandry Szulcowej w Kaliszu przejmuje spółka pod firmą „HURTOWNIA TYTONIOWA" mieszcząca się w domu Frenkla, Aleja Józefiny 23.

Z dniem 29 marca r. b. wszyscy detaliści przydzieleni obecnie do hurtowni Aleksandry Szulcowej obowiązani są zaopatrywać się w wyroby tytoniowe w nowej hurtowni.

403 Naczelnik Urzędu (—) J. WIZE.

BIULETYN

SPOSTRZEŻEŃ METEOROLOGICZNYCH STACJI „KALISZ" Państwowej Sieci Meteorologicznej PRZY SEJMIKU

w dn. 27 marca 1926 r. godz. 7-a rano

1) Ciśnienie powietrza	751.7 m
2) Kierunek wiatru	SE.
3) Siła wiatru	1 m/s
4) Stan nieba	zup. pogod.
5) Wilgot. bezwzględna	4.2 m.
6) Wilgot. względna	90.%
7) Temp. powietrza	— 0°.1
8) Ilość opadów (z doby ubiegł. całej)	—
9) Najwyż. temp (z doby ubiegł. całej)	+10°.4
10) Najniż. temp. (z doby ubiegł. całej)	— 1°.6
11) Temp. grunt. na głębokości 50 cm. 1 g. p p	+ 0°.31

Druk „Gazety Kaliskiej" — Aleja Józefiny 1. Wydawca — „Gazeta Kaliska" Sp. z ogr. odp. Redaktor A. RADWAN.